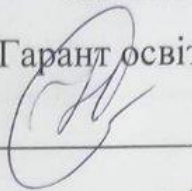

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Наталія ВЕРНЮК

«26» 08 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Освітній рівень:	перший (Бакалаврський)
Галузь знань:	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність:	D3 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент»
Факультет:	Менеджменту

Робоча програма з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» освітньої програми Менеджмент. Умань: УНУ, 2025. 19 с.

Розробники:

к.е.н., доцент кафедри менеджменту

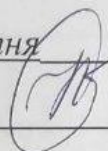

Клименко Л.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від « 20 » серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

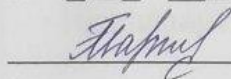
Наталія ВЕРНЮК

« 20 » серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від « 20 » серпня 2025 року № 1

Голова

Марина ГОМЕНЮК

« 20 » серпня 2025 року

© УНУ, 2025 рік

© Л.В. Клименко, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
Загальна кількість годин –105		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма «Менеджмент»	22 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		59 год.	95 год.
		Вид контролю:	
	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Наукова діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності у системі вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» визначає головні завдання наукової діяльності у вищих навчальних закладах, до яких належать: органічна єдність змісту освіти й програм наукової діяльності; створення стандартів вищої освіти, підручників і навчальних посібників з урахуванням досягнень науки й техніки; упровадження результатів наукових досліджень у практику; безпосередня участь суб'єктів навчально-виховного процесу в науково-дослідних роботах, що проводяться у вищому навчальному закладі; організація наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників навчально-виховного процесу.

Метою навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є висвітлення теоретичних основ, питань методології, методики, технології та організації зовнішньоекономічної діяльності, а також набуття навичок їх практичного використання.

Завданнями дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними основами, принципами та методами здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- формування у студентів теоретичних знань з технології укладання та організації договірних умов щодо здійснення експортно-імпортних операцій;
- оволодіння навичками ефективного проведення господарської діяльності суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності;
- набуття практичних навичок з проведення фінансових операцій на зовнішньому ринку.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: викладання дисципліни базується на знаннях дисциплін фундаментальної і професійної та практичної підготовки, таких як: «Економічна теорія», «Статистика», «Державне та регіональне управління», «Теорія організації», «Стратегічне управління», «Господарське право», «Менеджмент», «Маркетинг», «Міжнародні економічні відносини», «Фінанси, гроші та кредит», «Планування діяльності підприємства».

Таблиця 1

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що
формується під час вивчення навчальної дисципліни
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
СК1.	Здатність визначати та описувати характеристики організації.	ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
СК3.	Здатність визначати перспективи розвитку організації.	ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
СК11.	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
		ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності категорії «зовнішньоекономічна діяльність», її місця в системі національної економіки, ролі у зростанні ВВП, продуктивності та конкурентоспроможності, а також основних мотивів виходу підприємств на зовнішні ринки;	лекція, семінарське заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	економічних і політичних чинників інтеграції України у світовий ринок (лібералізація торгівлі, угоди про вільну торгівлю, інституції міжнародного економічного співробітництва), етапів еволюції зовнішньоекономічної діяльності в Україні та сучасних тенденцій		
1.3	об'єктів і суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, їх прав та обов'язків, організаційно-правових форм здійснення міжнародних операцій		
1.4	принципів зовнішньоекономічної діяльності, видів і форм міжнародних операцій (експорт, імпорт, послуги, кооперація, інвестиції, трансфер технологій тощо)		
1.5	правових і економічних основ державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України: профільних законів, кодексів, стандартів, ролі центральних органів влади та недержавних інституцій, а також правових режимів здійснення зовнішньоекономічних операцій		
1.6	митно-тарифної системи: цілей і принципів митної політики, структури органів митної справи, процедур і форм митного контролю, видів митних режимів, правил Інкотермс		
1.7	загальнодержавних податків у зовнішньоекономічній діяльності: мит, зборів, акцизу та податку на додану вартість, їх бази оподаткування, пільг і механізмів адміністрування		
1.8	форм виходу підприємств на зовнішні ринки (експорт прямий/непрямий, ліцензування, франчайзинг, контрактне виробництво, спільні підприємства, дочірні структури), критеріїв вибору та методів пошуку партнерів		
1.9	транспортного забезпечення міжнародних перевезень: умов і документів для автомобільних, морських, залізничних, авіаційних, контейнерних і трубопровідних перевезень; ролі експедиторів, узгодження з правилами Інкотермс		
2	Уміння/навички:		
2.1	проводити повний цикл аналізу зовнішніх ринків: сегментацію, відбір цільових країн, оцінку бар'єрів входу, перевірку контрагентів і розрахунок комерційної доцільності експортно-імпортних операцій;	лекція, семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через	усне опитування, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	формувати та узгоджувати міжнародні господарські контракти: добирати умови поставки за Інкотермс, формулювати специфікації якості/кількості/ціни, платіжні умови (акредитив, інкасо, банківський переказ);		
2.3	керувати ціновою політикою та валютними ризиками: застосовувати методи ціноутворення для зовнішніх ринків, моделювати маржу з урахуванням коливань курсів, використовувати валютні застереження, форварди/ф'ючерси/опціони для хеджування		

2.4	планувати митно-логістичний ланцюг: визначати митні режими, коди товарів, базу оподаткування, розраховувати мита/податки/збори, готувати пакети документів, обирати вид транспорту та експедитора, оптимізувати вартість і терміни доставки	Moodle	
3	Комунікація:		
3.1	Професійна взаємодія з міжнародними контрагентами: проводити переговори й попередні пропозицій, узгоджувати умови контракту (ціна, Інкотермс, платежі), (протоколи, листи-наміри)	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, підсумковий контроль
3.2	Взаємодія з ключовими сторонами: своєчасно обмінюватися інформацією з митницею, банком, перевізником і страховиком; давати зрозумілі інструкції, швидко відповідати на запитання та коректно оформлювати документи.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Нести персональну відповідальність за правомірність і доброчесність рішень у зовнішньоекономічній діяльності: відповідність законодавству України та міжнародним нормам, санкційним і комплаєнс-вимогам, коректність договірної та митної документації, захист даних і комерційної таємниці.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Брати на себе лідерство за результат і ризики експортно-імпортних операцій: ухвалення обґрунтованих рішень щодо цін, умов поставки, вибору партнерів і маршрутів; координація роботи команди й контрагентів; своєчасна комунікація зі стейкхолдерами у разі відхилень, затримок або форс-мажору		

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність
підприємства»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, кейс-метод, самонавчання	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРЕДМЕТ, МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

1. Теоретичні основи категорії «зовнішньоекономічна діяльність»
2. Економічні та політичні чинники інтеграції України у світовий ринок
3. Мотиви та особливості розвитку сучасної системи зовнішньоекономічної діяльності
4. Поняття об'єктів і суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
5. Види зовнішньоекономічної діяльності
6. Принципи зовнішньоекономічної діяльності

Тема 2. Ретроспектива, зовнішньоторговельна політика та показники зовнішньоекономічної діяльності України в умовах міжнародної інтеграції

1. Еволюційні етапи формування зовнішньоекономічної діяльності підприємств України
2. Зовнішньоекономічна політика країни та її види
3. Система показників розвитку зовнішньоекономічного сектору України
4. Україна у світовому економічному просторі: співпраця з міжнародними організаціями та економічними об'єднаннями

Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

1. Правові та економічні основи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Нормативно-правові акти України у сфері регулювання ЗЕД
3. Державне регулювання
4. Характеристика недержавних органів регулювання зовнішньоекономічної діяльності
5. Правові режими регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Основні напрями митної політики України
2. Характеристика органів державного регулювання митної справи та їх структура
3. Зміст, форми та порядок митного контролю
4. Види митного режиму в Україні
5. Суть умов Інкотермс

Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

1. Характеристика системи оподаткування у сфері зовнішньоекономічної

діяльності

2. Система митних податків і митних зборів
3. Акцизний податок
4. Податок на додану вартість

Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Економічні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Характеристика нетарифних методів регулювання ЗЕД
3. Система ліцензування і квотування

МОДУЛЬ 2. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРАКТ І МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

1. Сутність валютного регулювання
2. Етапи розвитку валютного регулювання в Україні
3. Інструменти валютного регулювання
4. Валютні умови контракту
6. Ф'ючерсні операції, валютні опціони

Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

1. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків
2. Недокументарні форми платежу
3. Документарні форми розрахунків
4. Кореспондентські відносини між комерційними банками у міжнародних розрахунках

Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

1. Етапи проведення зовнішньоекономічних операцій та аналіз умов ринку
2. Класифікація і характеристика підприємств за формами виходу на зовнішні ринки
3. Способи та критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки
4. Методи пошуку потенційних партнерів за кордоном

Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

1. Особливості цінової політики на зовнішньому ринку
2. Методи ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності
3. Цінова стратегія підприємства у зовнішньоекономічній діяльності

Тема 11. Торговельно-посередницька та орендна діяльність на зовнішньому ринку

1. Характеристика посередницьких операцій та класифікація посередників

2. Торгово-посередницькі операції
3. Орендні операції у зовнішньоекономічній діяльності

Тема 12. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності

1. Суть зустрічної торгівлі
2. Особливості операцій натурального обміну
3. Операції, що передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем
4. Компенсаційні угоди на основі виробничого співробітництва

Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

1. Суть та економічний зміст міжнародного господарського контракту
2. Правове регулювання процедури укладання міжнародних договорів купівлі-продажу
3. Види та типові форми міжнародних господарських контрактів
4. Структура міжнародних господарських контрактів
5. Реєстрація зовнішньоекономічних контрактів

Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

1. Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності
2. Оцінка ефективності імпорتنих та експортних операцій
3. Методи економічної оцінки виробничо-господарської діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування

1. Класифікація ризиків у сфері зовнішньоекономічної діяльності
2. Способи усунення ризиків у сфері зовнішньоекономічної діяльності
3. Валютні обмовки та їх види
4. Хеджування, форвардні операції, угоди «спот»
5. Страхування при транспортуванні

Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

1. Зміст та умови транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності
2. Автомобільні перевезення
3. Морські перевезення
4. Залізничні перевезення
5. Повітряні перевезення
6. Контейнерні перевезення, трубопровідний транспорт та діяльність транспортно-експедиторських підприємств

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства								
Змістовий модуль 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРЕДМЕТ, МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ								
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	8	2	2	4	8	1		7
Тема 2. Ретроспектива, зовнішньоторговельна політика та показники зовнішньоекономічної діяльності України в умовах міжнародної інтеграції	8	2	2	4	9	1		8
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	2	2	4	9	1		8
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	9		1	8
Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	6	1	1	4	9	0	1	8
Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	1	1	4	9	1		8
Разом за змістовим модулем 1	44	10	10	24	53	4	2	47
Змістовий модуль 2. . ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРАКТ І МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ								
Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	1	1	4	4			4
Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	5	1	1	3	2			2
Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	6	1	1	4	2			2
Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	6	1	1	4	6			6
Тема 11. Торговельно-посередницька та орендна діяльність на зовнішньому ринку	8	2	2	4	5	1		4
Тема 12. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	5	1	1	3	6			6
Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	5	1	1	3	6			6
Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	8	2	2	4	7	1		6
Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	7	1	2	4	7		1	6
Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	5	1	2	2	7		1	6
Разом за змістовим модулем 2	61	12	14	35	52	2	2	48
ВСЬОГО	105	22	24	59	105	6	4	95

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБОРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРЕДМЕТ, МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ			
1	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2	1
2	Ретроспектива, зовнішньоторговельна політика та показники зовнішньоекономічної діяльності України в умовах міжнародної інтеграції	2	1
3	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	1
4	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	
5	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	1	
6	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1	1
Змістовий модуль 2. . ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРАКТ І МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ			
7	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	1	
8	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	1	
9	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	1	
10	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	1	
11	Торговельно-посередницька та орендна діяльність на зовнішньому ринку	2	1
12	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	1	
13	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	1	
14	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2	1
15	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	1	
16	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	1	
	Всього	22	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	4	7
2	Ретроспектива, зовнішньоторговельна політика та показники зовнішньоекономічної діяльності України в умовах міжнародної інтеграції	4	8
3	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	4	8
4	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	8
5	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	4	8
6	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	8
7	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	4	4
8	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	3	2
9	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	4	2
10	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	4	6
11	Торговельно-посередницька та орендна діяльність на зовнішньому ринку	4	4
12	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	3	6
13	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	3	6
14	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	4	6
15	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	4	6
16	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	2	6
Разом		59	95

7. Методи навчання

Для вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» використовуються такі методи навчання: лекції, які включають бесіди і презентації, практичні заняття, семінари, консультації з викладачами, самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle.

Завдяки оптимально обраним формам і методам навчання й викладання забезпечується досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Лекційні заняття носять інтерактивний науково-пізнавальний характер і забезпечують теоретичне підґрунтя дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», розкривають зміст основних понять та методів. Практичні заняття передбачають використання теоретичного матеріалу для обговорення дискусійних питань, розв'язання та аналізу задач. Поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle.

8. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзаменаційний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

**9. Розподіл балів, які отримують студенти
при формі контролю «екзамен»
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»
(денна та заочна форма навчання)**

Поточний (модульний) контроль																				Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (28 балів)							Змістовий модуль 1 (28 балів)													
Кількість балів за теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	МК 1	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	МК 2			
в т.ч. за видами робіт:	4	5	4	4	4	4	2	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	2			
практичні (семінарські) заняття	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2		
виконання СРС	2	3	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	3	2	2	2		2		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену та курсової роботи
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ДЗ «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент» Умань: Уманський національний університет. 2025. 36 с.

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ДЗ «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент» Умань: Уманський національний університет. 2025. 44 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Вернюк Н.О., Клименко Л.В., Новак І.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Умань: Видавець «Сочінський», 2012. 322 с.

2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2008. 432 с.

3. Пазуха М.Д. Зовнішньоекономічна діяльність (загальні положення). Навчально-методичний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2024. 230 с.

4. Дідівський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. К.: Знання, 2006. 462 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник / Ю.В. Макогон, В.С. Рижигов, С.В. Касьянюк, О.О. Коваленко, В.М. Грідасов / [За ред. д.е.н., проф. Ю.В. Макогон.] – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 424 с.

6. Зовнішньоекономічна діяльність Навч. посібник. [за ред. І.І. Дахна]. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

7. Козак Ю.Г. Логвинової Н.С., Сіваченко І.Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник. 3-ге видання, перероб. та доп. – К.: ЦНЛ, 2016. 792 с.

8. Торгова Л.В., Хитра О.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Навчально-методичний посібник. Львів: «Новий світ-2000», 2006. 512 с.

9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / І.В. Багорова, Н.І. Редіна, В.Є. Власик, О.О. Гетьман; [За ред. д-ра екон. Наук, проф. І.В.Багрової.]. Київ, Центр навчальної літератури, 2004. 580 с.

10. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 377 с.

11. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Навч. посібник. [за заг. ред. А.А. Мазаракі] Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 272 с.

12. Гребельник О.П., Романовський О.О. Основи зовнішньоекономічної діяльності Навчальний посібник. К.: Деміур, 2012. 296 с.

13. Саллі В.І. Трифонова О.В., Швець В.Я. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. К.: ВД "Професіонал", 2003. 176 с.

Допоміжна

14. Панчишин С. Макроекономіка. Навч. посібник. К.: «Либідь» 2005. 615 с.

15. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навчальний посібник/ Козик В.В., Панкова Л.А., Карпак Я.С., Босак А.О. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 608 с.

16. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / За заг. ред. А.І. Кредісова: Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. К., 1999. 448 с.

17. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: Навч. посібник. К.: КНЕУ 1998.-120 с.

18. Мойсеєнко І.П. Інвестування. навч. посібник. К.: «Знання» 2006. 490 с.

19. Клименко Л.В., Альошкіна Л.П., Пітель Н.Я. Стратегія мінімізації дестабілізуючого впливу експортних загроз на господарську діяльність вітчизняних аграрних формувань. *Науково-виробничий журнал "Бізнес-навігатор"*. 2018. Випуск 2 (45). С. 138-143.

20. Клименко Л.В. Організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності продукції вітчизняних аграрних формувань в європейському конкурентному просторі. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. Випуск 4 (15). С. 86-90.

21. Клименко Л.В. Стратегії реформування національного зернового господарства у відповідності до вимог міжнародного ринку. *Збірнику наукових праць Уманського НУС*. 2018. Випуск №93. Частина 2. С. 63-74.

22. Клименко Л.В., Зборовська Ю.Л., Жмуденко В.О. Strategic guidelines of developing international motor transportations and transit potential of Ukraine / *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №11. С. 132–141.

23. Длугоборська Л. В., Клименко Л. В. Концептуальні підходи подолання системної кризи та формування траєкторії економічного розвитку підприємств України в умовах глобалізації. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Випуск 96. Частина 2. 2020. с. 141-159.

24. Клименко Л.В., Загороднюк О.В., Халахур Ю.Л. Діалектика поняття «економічний розвиток підприємств» в системі менеджменту. *Підприємництво та інновації*. Випуск 12. 2020. С. 120-125.

25. Загороднюк О.В., Півторак М.В., Клименко Л.В. Розробка моделі реалізації стратегії підприємства. *Економічні студії*. Науково-практичний журнал. 4 (26) грудень 2019. С. 50-56.

26. Л.В. Клименко, Л.В. Длугоборська, О.О. Шкільний Маркетингові аспекти формування експортного потенціалу садівничих господарств. *Агросвіт*. №24, 2022. С. 42-49

27. Клименко Л.В., Халахур Ю.Л., Длугоборська Л.В, Мусієнко С.І. Кроскультурний менеджмент міжнародних домовленостей. *Збірник наукових праць УНУС*. Випуск 102 Частина 2. 2023. с. 17-26.

28. Радченя О.М., Клименко Л.В., Мусієнко С.І. Експортний потенціал аграрних підприємств України в умовах військового стану. Збірник наукових праць УНУС. Випуск 102 Частина 2. 2023. с. 145-155.

29. Мусієнко С.І., Клименко Л.В. Оптимізації методів прийняття управлінських рішень вітчизняними товаровиробниками у зовнішньоекономічній діяльності. Уманський національний університет садівництва. Серія Економіка. 2024. Випуск 105 частина 2. С.94–105.

30. Мусієнко С.І., Клименко Л.В. Ефективні моделі логістичного менеджменту в зовнішньоекономічній діяльності підприємств на основі принципів управління якістю Збірник наукових праць Уманського національного університету. Ч.2. Економіка. Вип. 102. 2025. с. 32-34.

12. Інформаційні ресурси

1. Інкотермс 2020. Ключові зміни: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://myronenko.org.ua/node/180>

2. Стан зовнішньоекономічної діяльності: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>

3. Інтеграція України до ЄС: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>

4. Klymenko L.V., Zborovska Yu. L. Foreign experience of regulating international trade transactions [Internet source] Economic Processes Management: International Scientific E-Journal. 2015. № 2. Access mode:http://epm.fem.sumdu.edu.ua/download/2015_2/2015_2_14.pdf. (Web of Science).

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті та Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУ.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання:

- отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти які: здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою; переводяться з іншого ЗВО до Університету або з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету; поновлюються до складу здобувачів освіти в Університеті. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми;

- для учасників програм академічної мобільності на території України чи поза її межами; здобувачів освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії, здобувачів наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників й інших

учасників освітнього процесу та для здобувачів вищої освіти усіх рівнів які переводяться з інших ЗВО (вітчизняних чи іноземних) або поновлюються на навчання (у т.ч. перервавши навчання в інших ЗВО). Перезарахування кредитів відбувається в університеті автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому ЗВО, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією відповідно до п. 2.4 Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУ.

14. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2025 рік

В 2025 році в робочій програмі відповідно до навчального плану було внесено зміни в структуру навчальної дисципліни, доповнено зміст лекційних занять, оновлено список базової та допоміжної літератури.